

Uchwała nr 224
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 20 sierpnia 2026 roku
w sprawie poparcia postulatu obowiązkowego wdrażania Rozwoju Lokalnego
Kierowanego przez Społeczność (RLKS) w ramach Planu Partnerstwa Krajowego
i Regionalnego

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), uchwala się, co następuje:

§ 1

Rada Działalności Pożytku Publicznego, w związku z pracami nad Planem Partnerstwa Krajowego i Regionalnego oraz przygotowaniami do nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej po 2027 roku, popiera stanowisko Polskiej Sieci LGD – Federacji Regionalnych Sieci LGD dotyczące wprowadzenia **Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (RLKS) jako obowiązkowego elementu krajowego systemu realizacji polityki rozwoju, wdrażanego we wszystkich województwach.**

Rada uznaje, że RLKS powinien stanowić trwały element krajowej architektury polityki rozwoju, umożliwiający społecznościom lokalnym na terenie całego kraju rzeczywisty udział w określaniu kierunków rozwoju swoich obszarów oraz w podejmowaniu decyzji dotyczących wykorzystania środków publicznych.

§ 2

Rada wskazuje, że Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność jest sprawdzonym mechanizmem rozwoju terytorialnego, którego szczególną wartością jest łączenie oddolnego podejścia do rozwoju z zasadą partnerstwa oraz współpracą sektora publicznego, społecznego i gospodarczego.

RLKS umożliwia wykorzystanie wiedzy i doświadczenia mieszkańców oraz lokalnych partnerów w identyfikowaniu potrzeb i potencjałów poszczególnych terytoriów.

Pozwala tym samym kierować interwencję publiczną do obszarów i przedsięwzięć, które z perspektywy społeczności lokalnych mają istotne znaczenie, a ze względu na swoją skalę lub lokalny charakter nie zawsze znajdują odpowiednie miejsce w instrumentach projektowanych i wdrażanych na poziomie regionalnym lub krajowym. Rada podkreśla również znaczenie RLKS dla wzmacniania aktywności obywatelskiej i podmiotowości mieszkańców. Mechanizm ten nie sprowadza społeczności lokalnych wyłącznie do roli odbiorców polityk publicznych, lecz włącza je w proces planowania, podejmowania decyzji i współodpowiedzialności za rozwój lokalny. Stanowi tym samym praktyczny instrument realizacji dialogu obywatelskiego, partycypacji społecznej oraz zasady partnerstwa.

RLKS należy postrzegać nie tylko jako instrument rozwoju lokalnego, lecz również jako praktyczne narzędzie wzmacniania i ochrony demokracji na poziomie lokalnym. Poprzez realne włączanie mieszkańców, organizacji społecznych, samorządów i partnerów gospodarczych w proces diagnozowania potrzeb, planowania działań oraz współdecydowania o kierunkach rozwoju, RLKS wzmacnia zaufanie do instytucji publicznych, buduje kulturę dialogu i współodpowiedzialności oraz przeciwdziała poczuciu wykluczenia społecznego i terytorialnego. Ma to szczególne znaczenie w kontekście celów Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego, obejmujących ochronę i wzmacnianie praw podstawowych, demokracji, dobrego rządzenia, równości i praworządności oraz przestrzeganie wartości Unii. Jest to również zgodne z jednym z kluczowych priorytetów Komisji Europejskiej, jakim jest ochrona demokracji i wartości europejskich. W obecnej sytuacji geopolitycznej, w której odporność społeczna, zaufanie obywateli do instytucji oraz zdolność wspólnot lokalnych do współdziałania mają szczególne znaczenie, obowiązkowe zastosowanie RLKS na obszarze całego kraju należy uznać za rozwiązanie istotne nie tylko z perspektywy polityki rozwoju, ale także z punktu widzenia wzmacniania demokratycznej odporności państwa i społeczeństwa.

§ 3

W ocenie Rady decyzja o wdrażaniu RLKS powinna zostać podjęta **na poziomie krajowym i obejmować wszystkie województwa.**

Pozostawienie decyzji o stosowaniu tego instrumentu wyłącznie poszczególnym regionom może prowadzić do istotnego zróżnicowania możliwości uczestnictwa

mieszkańców w procesach rozwoju lokalnego. W konsekwencji dostęp do sprawdzonego mechanizmu wspierania inicjatyw oddolnych, aktywności obywatelskiej, przedsiębiorczości oraz partnerstw lokalnych mógłby być uzależniony od miejsca zamieszkania.

Rada stoi na stanowisku, że mieszkańcy wszystkich województw powinni mieć porównywalne możliwości korzystania z instrumentów umożliwiających im aktywne uczestnictwo w kształtowaniu rozwoju swoich społeczności. Jest to szczególnie istotne w odniesieniu do obszarów wiejskich, małych miast i innych terytoriów, które mierzą się z kumulacją wyzwań demograficznych, społecznych, gospodarczych, środowiskowych i związanych z dostępem do usług.

Zapewnienie powszechnego dostępu do RLKS należy zatem postrzegać nie tylko jako kwestię sposobu wdrażania funduszy europejskich, ale również jako element realizacji **zasady równości terytorialnej i przeciwdziałania pogłębianiu dysproporcji rozwojowych.**

§ 4

Rada zwraca uwagę, że obowiązkowe wdrażanie RLKS może zwiększyć skuteczność i komplementarność polityk publicznych poprzez lepsze powiązanie działań finansowanych z różnych źródeł i funduszy.

W związku z tym Rada rekomenduje stworzenie w ramach Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego warunków do **wielofunduszowego wdrażania RLKS**, umożliwiającego finansowanie lokalnych strategii rozwoju z funduszy adekwatnych do zidentyfikowanych potrzeb i potencjałów danego terytorium.

Takie rozwiązanie pozwoli skuteczniej odpowiadać na złożone problemy lokalne, które często wykraczają poza zakres pojedynczego funduszu lub jednej polityki sektorowej. Umożliwi także tworzenie bardziej kompleksowych przedsięwzięć obejmujących m.in. rozwój usług lokalnych, przedsiębiorczości, aktywności społecznej, włączenia społecznego, transformacji cyfrowej, ochrony środowiska oraz wykorzystania lokalnych zasobów i potencjałów.

§ 5

Rada rekomenduje, aby w dalszych pracach nad Planem Partnerstwa Krajowego i Regionalnego oraz systemem wdrażania funduszy Unii Europejskiej po 2027 roku:

1. zagwarantowano stosowanie RLKS we wszystkich województwach;
2. określono na poziomie krajowym wspólne ramy i minimalne standardy wdrażania tego instrumentu;
3. zapewniono odpowiednie i stabilne środki finansowe przeznaczone na realizację lokalnych strategii rozwoju;
4. stworzono warunki do wielofunduszowego finansowania RLKS;
5. zapewniono rzeczywisty udział partnerów społecznych, gospodarczych, samorządowych oraz przedstawicieli społeczności lokalnych w projektowaniu szczegółowych zasad funkcjonowania instrumentu;
6. wykorzystano dotychczasowe doświadczenia Polski w realizacji podejścia LEADER/RLKS oraz istniejący potencjał partnerstw lokalnych;
7. przy projektowaniu systemu wdrażania kierowano się zasadami pomocniczości, partnerstwa, partycypacji oraz terytorialnego podejścia do rozwoju.

§ 6

Rada Działalności Pożytku Publicznego zwraca się do instytucji odpowiedzialnych za przygotowanie Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego oraz przyszłego systemu wdrażania polityki rozwoju o uwzględnienie niniejszego stanowiska w dalszych pracach programowych.

Rada deklaruje gotowość do udziału w dalszym dialogu dotyczącym kształtu RLKS po 2027 roku, w szczególności w zakresie rozwiązań służących wzmacnianiu partycypacji obywatelskiej, partnerstwa międzysektorowego, równości terytorialnej oraz skutecznego odpowiadania na potrzeby społeczności lokalnych.

§ 7

Rada wnosi o przekazanie niniejszej uchwały:

1. Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;
2. Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej;
3. Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi;

4. Podkomitetowi do spraw Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność;
5. Zespołowi wspierającemu przygotowanie Planu Partnerstwa Krajowego i Regionalnego dla Polski na lata 2028–2034;
6. Polskiej Sieci LGD – Federacji Regionalnych Sieci
7. Konwentowi Marszałków
8. Komitetom monitorującym krajowe i regionalne programy finansowane z Funduszy Europejskich, w szczególności organizacjom społeczeństwa obywatelskiego uczestniczącym w pracach Komitetów Monitorujących;

§ 8

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący

Rady Działalności Pożytku Publicznego

Michał Braun

Maciej Kunysz

69c94bf5-
ec65-48a4-837
a-
a5aaa5a0eb88

Elektronicznie podpisany przez
69c94bf5-ec65-48a4-837a-
a5aaa5a0eb88
DN: cn=69c94bf5-
ec65-48a4-837a-a5aaa5a0eb88
Data: 2026.08.20 15:20:10
+02'00'

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez
Michał Braun
Data: 2026.08.20 23:02:14 CEST